

UNIT 8

Captivity and Coercion

1. *Sefer Or Zarua*, Sec. 1 – Responsa, No. 747

On the matter of a young woman who was coerced while she was betrothed

Our master responded: I do not come to dispute the convening of my masters, as I am unworthy, for from your mouths I live and your waters I drink. Rather, I have come to discuss a matter of *halakhah* and its practical application before my teachers of notable name. The Kohen, my teacher Rabbi Judah b. Rabbi Moses Ha-Kohen, OBM, and the old and venerable one, my teacher Rabbi Meshulem b. Rabbi David, OBM, and the one mighty in Torah, my teacher Rabbi David b. Rabbi David b. Rabbi Shealtiel, OBM.

Regarding the case that came into the hands of my masters, for which our heart is saddened. And it is worthy to be distraught and to mourn for the pious ones who were killed in Frankfurt, and happy are they and happy is their lot, that they sanctified God's honorable and mighty name with their bodies, and it is well with their souls for they did themselves good. And the modest young women were coerced, though their hearts were directed toward Heaven, as their end proved regarding their beginning, and it is forbidden to speak negatively of them, and it is a *mitzvah* to speak of them with praise. And behold, I judge (this matter) before my masters like a student offering judgment before his masters, and may my masters not consider it a transgression on my part; and God, examiner of hearts, knows that I come (only) to learn Torah from your mouths. But it seems to me that the court does not have the power to compel this Yaakov to marry his betrothed; and as God is my witness, I do not intend to fault the young woman or disparage her, for it is a great sin to speak negatively of her and there is a great punishment (in store) for one who seeks to fault her. And know, my masters, that I am the one who prevented this Jacob from betrothing (another woman), for the matter greatly distressed me when they spoke to me (about it) several times. For I said, Far be it from me to be involved with this matter and with this counsel – rather, wait until the Creator helps her to escape the idolaters, and then consult our masters and the communities. For it is not right to act on so great a matter as this without the knowledge of our masters and without the knowledge of the communities. And when her brothers brought your responsa and your letters I implored them to show (them to) me, because I wanted to examine them and to include them in my composition (i.e. response). But they absolutely refused, until with great effort

1. ס' אור זרוע ח"א – שו"ת, ס' תשמ"ז

על דבר הריבה שנאנסה והיא ארוסה

השיב ר' לא לחלוק על ישיבת רבותי אני בא כי אני כדאי כי מפיכם אני חי ומימיכם אני שותה אך באתי לדון בדבר הלכה בשעת מעשה לפני רבותי הנקובים בשם. הכהן מורי ה"ר יהודה בן ה"ר משה הכהן זצ"ל והישיש הנכבד מורי ה"ר משולם בן רבי' דוד זצ"ל והגבור בתורה מורי ה"ר דוד בן ה"ר דוד בן רבינו ה"ר שאלתיאל זצ"ל.

על דבר המעשה שבא ליד רבותי על זאת דוה לבנו וכדי להצטער ולהתאבל על הצדיקים אשר נהרגו בוורנקבורט ואשריהם ואשרי חלקם שקדשו בגופם את ה' הנכבד והנורא וטוב לנפשותם כי גמלו לעצמם טובה והבחורות והצנועות נאנסו ולבם לגבוה כאשר הוכיח סופם על תחילתם ואסור לספר בגנותם ומצוה לספר בשבחן והנני דן לפני רבותי כמשפט התלמיד הדין בקרקע לפני רבותיו ואל יחשבו לי רבותי עון בדבר (והכי) [וה'] בוחן לבות יודע כי ללמוד תורה מפיכ' אני בא. ונראה בעיני שאין כח ביד ב"ד [בית דין] לכופ את זה יעקב לכנוס ארוסתו ונאמן עלי הדיין כי לא לחובת הבחורה ולא לגנותה אני מתכוין כי איסורא גדולה לדבר בגנותה ועונש גדול יש על המבקש חובתה. כי דעו רבותי אני הוא שמחיתי ביד זה יעקב לארס כי היטב חרה לי הדבר כשדברו לי כמה וכמה פעמים כי אמרתי חלילה מהיות בדבר הזה ובעצה הזאת אלא תמתינו עד אשר יעזור לה הבורא שתצא מן העכו"ם ואז תיעוץ ברבותינו ובקהלות כי אין נכון לעשות דבר גדול כזה בלא דעת רבותינו ובלא דעת הקהילות וכשהביאו אחיה תשובותיכם ואיגרותי' חיליתי פניהם להראות לי שרציתי להתבונן בהם ולחברם בחיבורי ולא רצו בשום ענין עד בטורח גדול שהראום לי בשבת קודם אכילה שעה קטנה שקריתי קריאה בעלמא ולא יכולתי להתבונן בהם כלום ומאז נתתי לבי על הדבר. ונראה בעיני

[I convinced them] to show them to me on Shabbat a short while before the meal, when I [was able to] read them only cursorily and was unable to examine them at all. And since then I have contemplated the matter. And it seems to me that my masters do not have the power, according to Torah law, to compel this Jacob to marry his betrothed, who is forbidden to him; and I cannot find any dispensation for her. And therefore I came to offer my words before my masters, and begging your pardon, I ask that you write to me with a thorough explanation of your opinions...

In Chapter *Ha-Isha She-Nitarmelah* (Ketubbot, Chapter 2), the Mishnah teaches: If a woman was imprisoned by non-Jews: concerning money affairs, she is permitted to her husband; for some capital offense, she is forbidden to her husband. And R. Shmuel interpreted in Chapter *Ein Ma'amidim* (Avodah Zarah, Chapter 2) that when it teaches "for some capital offense, she is forbidden to her husband" – that refers to the wife of a Kohen, who is forbidden even when coerced, but we do not suspect the wife of a non-Kohen, who is not forbidden when coerced, only when she is willing – and she is permitted to her husband, even in capital offenses. Like [the wife of] Ben Dinai, as the Talmud explains in Chapter *Ha-Isha*. From here I learn from his words that in the case we are discussing, she (i.e. the captive woman) is prohibited. For tiis specifically in a case like (the Talmudic case of) 'ben Dinai,' when a husband is sentenced to death but his wife has not been sentenced to death, rather is left at the mercy of all men, whether to be killed or to be taken captive – and it is possible they may let her live, and she knows it is possible they may let her live. That is the case in which the wife of a non-kohen is permitted (to resume relations with her husband), for since she knows that she may be saved, due to that possibility she does not appeal (for sexual attentions). But here, where we have established that she saw that (the attackers) had killed scores of them and defied the king and burned his palace, and in the (very) palace of the king they killed them; and she was about to be killed and was forced to accept their religion – we may say that although her heart was (directed) toward heaven, she appealed for sexual intercourse in order to save herself from death. And even though she does not enjoy this intercourse, for she did not appeal (to her captor) out of sexual desire, and she takes no pleasure from this intercourse... nonetheless, because she appealed to him to take her and do as he wished with her, she is forbidden.

And it does not make sense to me to say that because she accepted their religion, therefore they treated her as a non-Jew (literally – an idolater) and did not degrade her (and treat her as an)

כי אין כח ביד רבותי מד"ת [מד"ת תורה] לכוף את זה יעקב לכנוס ארוסתו שאסורה לו ואיני מוצא לה שום היתר. ועל כן באתי להציע דברי לפני רבותי ומחלה אני מכבודכם שתכתבו לי דעתכם באר היטב.

תנן בפ' האשה שנתארמלה האשה שנחבשה ביד עכו"ם ע"י ממון מותרת לבעלה ע"י נפשות אסורה לבעלה ופי' רבי' שמואל בפ' אין מעמידין דהא דקתני ע"י נפשות אסורה לבעלה היינו באשת כהן דאסיר' אפי' באונס אבל באשת ישראל דלא מיתסרא באונס אלא ברצון לא חיישי' דילמא נתרצית ושריא לבעלה אפי' ע"י נפשות כמו בן דינאי כדמפרש לה תלמודא בפ' האשה. מעתה יש לי ללמוד מדבריו דהא דאתינן עלה דאסיר' ליה. דדוקא כגון בן דינאי דהוא ניהו נגמר דינו להריגה ואשתו לא נגמר דינה להריגה אלא שהיא הפקר לכל אדם הן להרוג הן לשבי ואפשר שיחיו אותה והיא יודעת דאפשר שיחיו אותה. התם הוא דבאשת ישראל שריא דהואיל ויודעת דאפשר שתנצל מספיקא אינה מתרצה. אבל הא דאתינן עלה שראתה שהרגו כמה וכמה מהם ומרדו במלך ושרפו היכלו ובהיכל המלך הרגום והיא עומדת ליהרג ונאנסה לקבל דתם אית לן למימר דאע"ג [דלבה לשמים נתרצית לביאה כדי להציל נפשה מן המיתה דאע"ג דאינה נהנית מביאה זו כי לא מחמת תאות הביאה נתרצית ואין לה שום הנאה מאותה ביאה כדפרכי' פ' מצות חליצה גבי יעל והא קמתהניא מעבירה וא"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחי כל טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים ואסיקנא משום דשדי בה זוהמא אלמא לא מהניא. אפ"ה כיון שנתרצית לו לבוא עליה לעשות לו רצונו אסירא מידי' דהוה אאסתך שלא נתרצית לאחשורוש מחמת תאות הביאה כי היתה מצטערת על הדבר כדכתיב כאשר אבדתי אבדתי אלא נתרצית לו לעשות רצונו לבוא עליה מחמת אונס גדול בעבור ההצלה הכא נמי נתרצית לו לעשות רצונו עבור הצלת עצמה הלכך אסירא.

ולא מסתבר לי למימר דהואיל וקיבלה דתם הרי היו נוהגים בה דין עכו"ם ולא זילזלוה להפקירה דהא סתם עכו"ם נכריות מפקירות

abandoned (woman), since the average non-Jewish women are (treated like) abandoned women and they are not ashamed. On the contrary, from the moment she accepted their religion, they acted crassly with her, and she was constantly terrified of defying them, and they defiled her (*u-metanfim bah*). And even before she was convinced to accept their religion they defiled her (*tinfehah*), for there is opportunity to have intercourse even when they come to destroy and to wreak damage. . . Therefore it seems to me that even according to the interpretation of R. Shmuel, she is prohibited...

[Based on] that which we have established about her, that she herself was sentenced to death and on the verge of being killed, all the more so and all the more so does she appeal [for sexual attentions] and become forbidden. And anywhere there is danger she appeals, even of her own accord and even though [her captor] did not summon her. . . And she appeals to him in order to save herself and even summons him verbally (i.e. explicitly) for the sake of saving herself...

It seems to me that all [women imprisoned] for some capital offense are forbidden to non-*kohanim*, as the sages determined a woman's mind-set, that she would certainly appeal [for sexual attentions] in order to save herself and is not reliable to claim that she was not violated. . .

Therefore, since we have established with regard to her (i.e. the Frankfurt woman) that it was for some capital offense, it seems to me that we require definitive testimony. And even though her sister testifies that she was not defiled and that she is pure, it seems to me that we do not rely on her testimony. And know, that the Mishnah teaches, "If a town was overcome by besieging troops, all women of priestly stock found in it are ineligible, but if they had witnesses, even a slave (or) even a bondswoman, these may be believed" – but regarding (a case in which the woman was imprisoned) for some capital offense, the Mishnah does not teach "even a slave (or) even a bondswoman" because there, definitive testimony is required...

Isaac b. Moses

Translation: Rachel Furst

ואינם בושים ואדרבה משקיבלה דתם היו גסים בה והיא כל שעה יריאה למרוד בהם ומטנפים בה. ותו דקודם שנתרצה לקבל דתם טינפיה דיש פנאי לבעול אי' כשבאים להשחית ולחבל... הלכך אפי' לפירוש רבי' שמואל נראה בעיני [דאסורה]...

הא דאתינן עלה שנגמר דין עצמה להריגה ועומדת להריגה כ"ש וכ"ש שמתרצית ואסירא. וכל היכא דאיכא סכנה מתרצה אפי' מעצמה ואע"ג דלא תבע לה... וגם היא מתרצה לו כדי להציל עצמה ואפי' בפה תובעתו בעבור הצלת עצמה...

ותו נראה בעיני דכל ע"י נפשות באשת ישראל אסירא. דרבנן שיערו דעתה של אשה שבודאי היא מתרצה כדי להציל עצמה ואינה נאמנת לומר שלא נטמאת...

הלכך הא דאתינן עלה שהיה ע"י נפשות נראה בעיני דבעינן עדות ברורה ואע"ג דאחותה מעידה עליה שלא נטמאת וטהורה היא נראה בעיני דאין לסמוך על עדותה ותדע דהא תנן ע"י נפשות אסורה לבעלה עיר שכבשה כרקום כל כהנות שבתוכה פסולות ואם יש עמהם אפי' עבד אפי' שפחה הרי אלו נאמנים ואילו גבי ע"י נפשות לא תני אם יש עמהם אפי' עבד אפי' שפחה משום דהתם צריך עדות ברורה...

יצחק בר משה נב"ה